

Raskare innovasjon i helsesektoren

Adm.Dir. Geir D. Sylte Helseinnovasjonssenteret

HELSEINNOVASJONS -SENTERET

«Sammen for
fremtidens
helsetjeneste»

Vi jobber for en mer bærekraftig organisering av helsetjenestetilbudet i Norge.

Sammen med eiere, samarbeidspartnere og samfunnets innbyggere søker vi å finne nye løsninger på nasjonale helseutfordringer gjennom kunnskap, forskning, utvikling og innovasjon.

Vi tar utgangspunkt i lokale, reelle behov hos bruker og tjeneste, samskaper nye løsninger på tvers av nivå og sektorer, og leverer sluttverdi med nasjonal relevans.

HELSEINNOVASJONSSENTERET

Raskare innovasjon i helse- sektoren

- ➔ Hvorfor?
- ➔ Hvordan?
- ➔ Hvem?
- ➔ Når?

Hvorfor raskere behov for helseinnovasjon

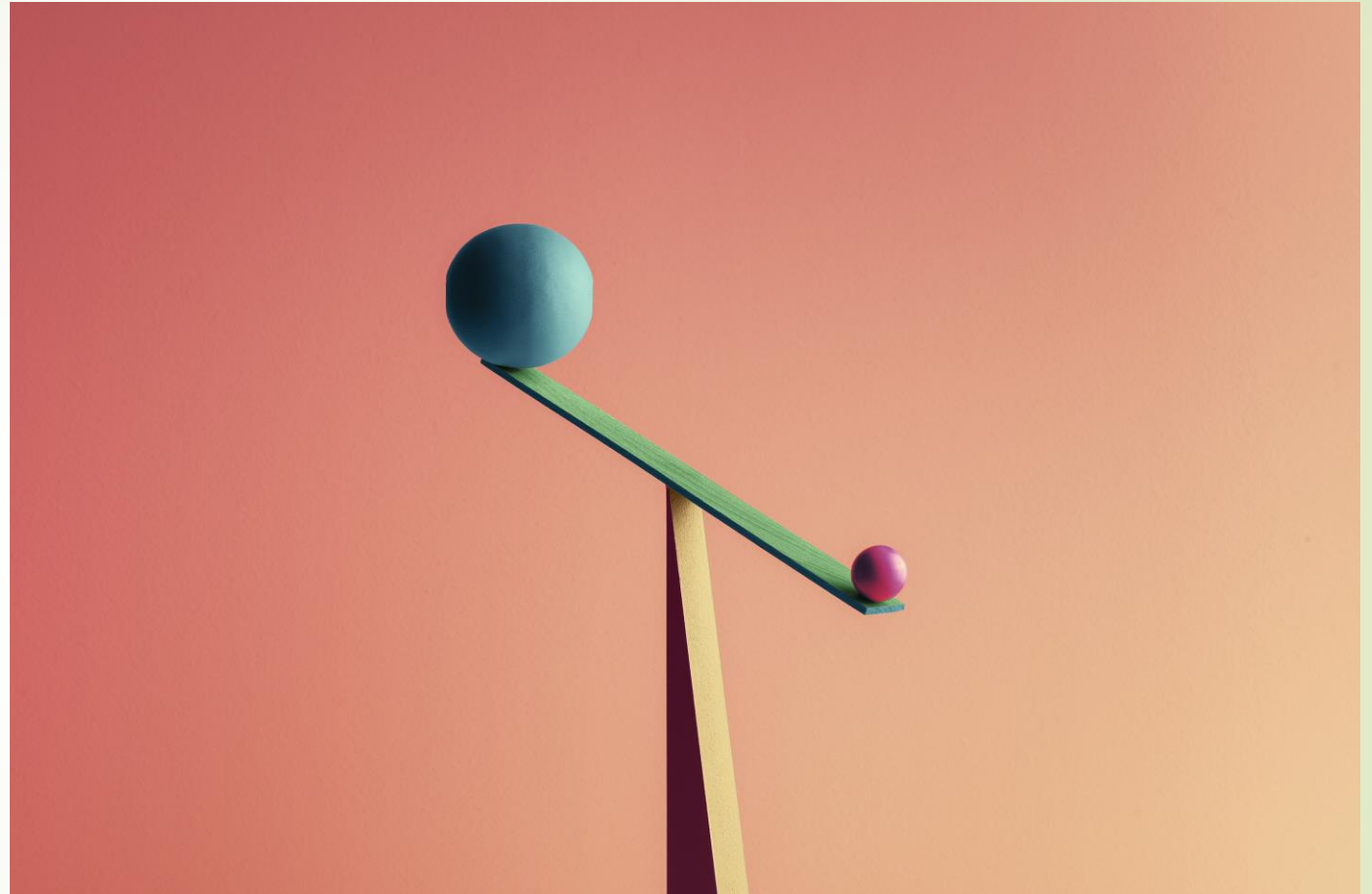
- Økt produktivitet og omstilling i offentlig sektor er en helt nødvendig del av produktivitetsveksten og omstillingen i det norske samfunnet.
- Bærekraftige helse- og omsorgstjenester må tilpasses til behovene de skal møte, og tjenestene som tilbys, må produseres effektivt.
- For å lykkes med denne omstillingen må innovasjonstakten økes samtidig som nye innovasjoner tas i bruk.

HVORFOR?

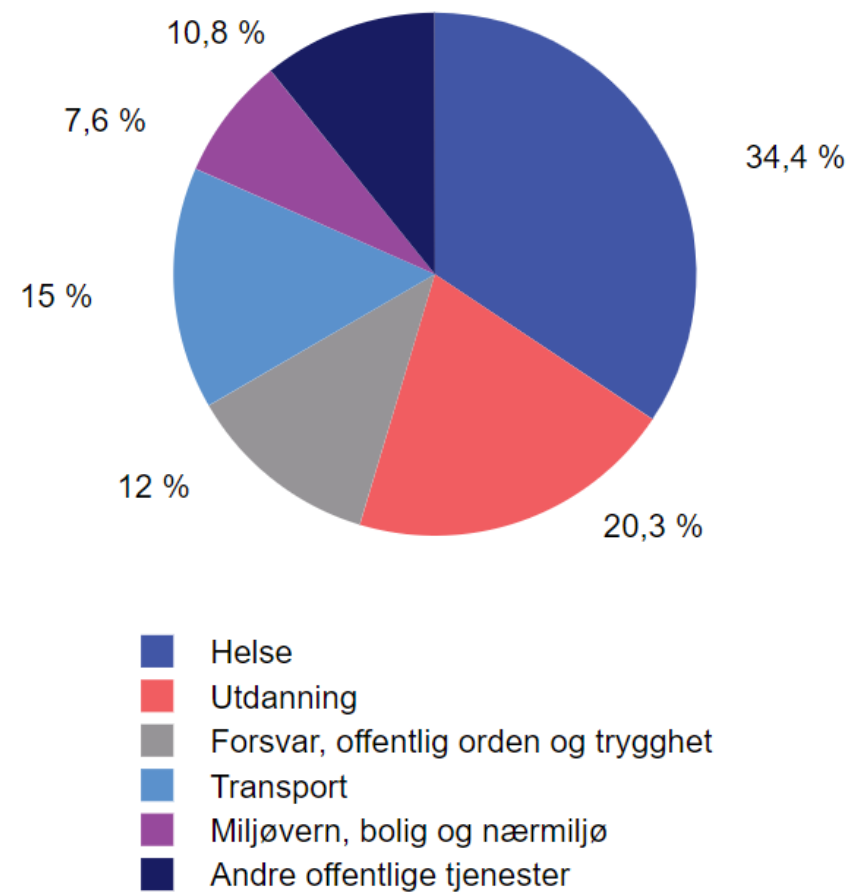
UBALANSE

mellom dagens
ressursbruk i
helsesektoren og
vekst i behov for
helsetjenester

HVORFOR: UBALANSE I HELSESEKTOREN

- Uten endring i tjeneste tilbudet i helse og omsorg fra en sysselsettingsandel på 15,4% i 2021 til ca. 21% i 2040.
- Det vil medføre en betydelig vekst ut over de vel 424 000 som er sysselsatt i helse- og omsorgssektoren i dag
- Helse og omsorg utgjør 34,4 % av offentlig sektor. Den vil måtte økes hvis ikke offentlig sektor skal vokse på bekostning av privat sektor
- Veksten er størst i den kommunale helse- og omsorgstjenesten

Figur 4.8 Meld St. 31 (2023 -2024)

HVORFOR: UBALANSE I HELSESEKTOREN

- Distriktene og de små kommunene vil merke (merker) endringene først
- Over lang tid har man hatt en økning i standarden i tjenestene. Fortsatt vekst vil øke utfordringene
- Flere eldre vil gi økt etterspørsel etter helse- og omsorgstjenester
- Det vil bli færre pårørende per eldre
- Yngre bølgen er en underestimert utfordring

HVORFOR: UBALANSE I HELSESEKTOREN

Timefordeling i % av de kommunale helse og omsorgstjenestene. 2023 Norge

	0-49 år	50-66 år	67-79 år	80-89 år	90 år eller eldre
Alle tenester	51	19	12	11	7
Praktisk hjelp: daglege gjeremål	45	23	14	11	8
Praktisk hjelp - opplæring - daglege gjeremål	66	26	7	1	0
Praktisk hjelp: brukarstyrt personleg assistanse	72	21	7	1	0
Dagaktivitetstilbod	42	16	14	19	10
Avlasting - utanfor institusjon	94	2	2	1	0
Avlasting i institusjon- rullerande	73	2	12	12	2
Støttekontakt	58	21	14	5	2
Omsorgstønad	77	9	9	4	1
Helsetenester i heimen	31	18	18	19	13
Dagopphald i institusjon	2	4	27	46	22
Nattopphald i institusjon	0	99	1	0	0

SSB Tabell 11643

HVORFOR: UBALANSE I HELSESEKTOREN

- Yngrebølgen kommer. Kommunene opplever en kraftig økning i antall unge brukere i helse- og omsorgstjenestene. Skal veksten bremses, må rettigheter utfordres.
- Høykostnadsbrukerne står for 39 prosent av de samlede kostnadene for kommunale pleie- og omsorgstjenester. For høykostnadsbrukerne genereres nesten 90 prosent av kostnadene gjennom bruk av hjemmetjenester. Pasientene med fem prosent høyest kostnader defineres som brukere med særlig høye kostnader
- Økningen av psykisk syke og somatisk syke unge vil legge beslag på betydelige kostnader i kommunene i fremtiden
- Når andelen yrkesaktive vil utgjøre en mindre del av populasjonen så vil det ha ringvirkninger for samfunnets behov for arbeidskraft, særlig utsatt er de personellintensive bransjene

DETTTE ER BARE NOEN AV ÅRSAKENE TIL AT DET HASTER Å FINNE LØSNINGER SOM KAN AVHJELPE UTFORDRINGENE

HVORDAN SKAPE RASKERE INNOVASJON I HELSESEKTOREN

Sitte stille i båten og ta sjansen på at det nok ordner seg?

Se fremover og ro det remmer og tøy holder?

HVORDAN SKAPE RASKERE INNOVASJON I HELSESEKTOREN

Omstilling av helse- og omsorgstjenesten, status:

- Tiltak i kommunene for omstilling av helse- og omsorgstjenesten gjenspeiler både **forståelse og vilje til omstilling, men også usikkerhet om hva som er riktig satsning og gir god uttelling**. Med et så stort og komplekst fagfelt i seg selv og som er nært knyttet til utviklingen på andre samfunnssektorer, er det **vanskelig å gjøre de strategiske riktige prioriterte valgene**.
- Tiden man har til rådighet før effektene av tiltakene må virke er begrenset, og når ressursene i stadig større grad må brukes til å ta unna volumvekst, **kan oppgaven virke nesten uoverkommelig**.
- Kommunene gir tilbakemelding på at man **fra ulikt hold ønsker bistand og hjelp for å kunne gjøre gode valg i omstilling av tjenesten**. Det gjelder alt fra statlige presiseringer og prioriteringer til aktiv innbyggerinvolvering.

HVORDAN SKAPE RASKERE INNOVASJON I HELSESEKTOREN

- Mange ulike samtidige satsninger som må til for å få en mer bærekraftig helsetjeneste
- Eksempler for å møte personellutfordringene:
 - Organisering: Større enheter, sentralisering, på tvers av sektorer og organisasjoner
 - Oppgaveglidning: Bruke kompetanse mest mulig effektivt
 - Prioriteringer: Mer systemisk tilnærming
- Krever fokus på endringsledelse og innovasjonskultur i organisasjonene

Figur 6.2. NOU 4 2023

HVORDAN SKAPE RASKERE INNOVASJON I HELSESEKTOREN

- Avdekke og prioritere innovasjonsbehov (praksisnær tilnærming)

HVORDAN SKAPE RASKERE INNOVASJON I HELSESEKTOREN

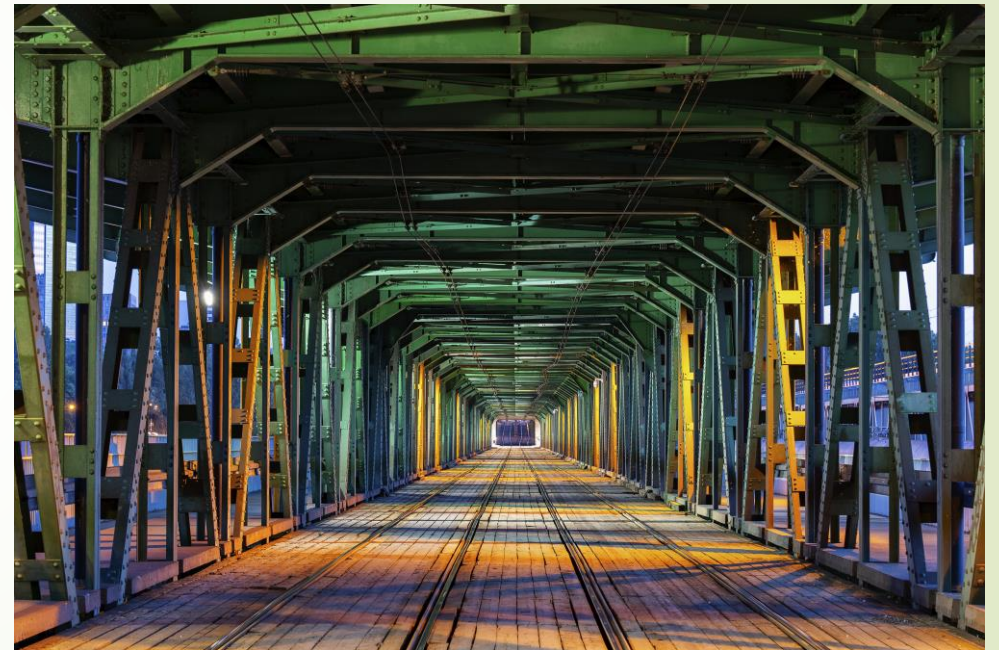
- Samhandling
 - Felles utfordring
 - Fokus på langsiktig perspektiv
 - På tvers av organisasjoner, sektorer, interessenter, fag, kompetanse, forvaltningsnivå
 - Kultur for helhetstenkning
 - Prioriteringer
 - Deling

Helseinnovasjonssenteret illustrasjon samhandling

HVORDAN SKAPE RASKERE INNOVASJON I HELSESEKTOREN

- Transformasjon mellom kunnskap og praksis
 - En modell der man i stor grad arbeider opp mot praksisfeltet. Dette gir i seg selv en gjensidig kopling mellom kunnskap og praksis. Erfaringer i praksis øker kunnskapen om temaet og ny kunnskap kan gi verdi inn i praksis
 - En terskel fra prosjekt til drift
 - En terskel fra å nå fra enkeltaktører til mange. Mangler både kanaler for formidling og hjelp til oppstart

HVORDAN SKAPE RASKERE INNOVASJON I HELSESEKTOREN

- Implementering av innovasjoner og tiltak
 - Settes inn i en sammenheng
 - Faktorer som hemmer/femmer implementering
 - Teknologiske faktorer
 - Pasienten/målgruppen
 - Ansatte i tjenestene
 - Team – og samarbeid
 - Økonomiske forhold
 - Styring og ledelse
 - Regulatoriske/juridiske forhold

HVEM MÅ BIDRA FOR Å SKAPE RASKERE INNOVASJON I HELSESEKTOREN

- Nasjonale myndigheter
 - Gi tydeligere signaler om ønsket satsning og prioritering
 - Økt tverretattlig innovativ samfunnsplanlegging og tenkning
 - Nasjonal formidling
- Sentrale organisasjoner
 - KS brukes som aktiv kanal for formidling og spredning av ny innovasjon og kunnskap til sine medlemsorganisasjoner
- Eksisterende nettverk og samarbeidsorganer på tvers av organisasjoner og forvaltningsnivå
 - Muskel for økt innovasjonstakt

HVEM MÅ BIDRA FOR Å SKAPE RASKERE INNOVASJON I HELSESEKTOREN

- Samarbeid på tvers av likeverdige organisasjoner (kommuner)
 - Robusthet og økte ressurser til gjennomføring
 - Kompetanseforvaltning og oppgavedeling
- Organisasjon (kommune)
 - Politikere i lag med hjelp av adm. må etablere helhetlige samfunnsplaner med klare mål og prioriterte tiltak. Øvrige delplaner knyttet til overordnet samfunnsplan
 - Politiske vedtak konsekvens relateres til samfunnsplan
 - Adm. og ledelse fremme helhetlig endrings- og innovasjonskultur i organisasjonen

HVEM MÅ BIDRA FOR Å SKAPE RASKERE INNOVASJON I HELSESEKTOREN

- Organisasjon (kommune) fortsatt
 - Adm. og ledelse følge prosesser og etterspørre resultat
 - Medvirkende ansatte som bidrar til å utvikle og forme tjenestetilbudet
 - Tjenestemottakere og andre interessenter medvirkende i prosessene for identifisering, løsning, kvalitetssikring og gjennomføring
- Innbygger
 - Skaffe kunnskap om og tilrettelegge for ivaretagelse av egen helse og livssituasjon

HVEM MÅ BIDRA FOR Å SKAPE RASKERE INNOVASJON I HELSESEKTOREN

➤ Andre

- Lag og organisasjoner, kompetansemiljø, akademia, næringsliv, med flere må løfte aktuelle tema og bidra inn i prosessene samt følge opp aktuelle tiltak

NÅR SKAPE RASKERE INNOVASJON I HELSESEKTOREN

➤ NÅ

1. Sette eksisterende ny kunnskap og resultat inn i ordinær drift
2. Bredde denne ut slik at man får både organisatorisk og samfunnsmessig gevinst
3. Bruke samarbeidsstrukturer til å øke innovasjonskapasitet og gjennomføringsevne
4. Del med glede og stjel med stolthet
5. Bredt og involverende samarbeid i innovasjonsprosesser
6. Fullføre og iverksette

➤ KONTINUERLIG PROSESS

HELSEINNOVASJONSSENTERET
www.helseinnovasjonsenteret.no

[Påmelding nyhetsbrev](#)